

URZĄD STATYSTYCZNY W KATOWICACH

Informacje i opracowania statystyczne

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności
przeprowadzonego w I kwartale 2009 r.

1
kwartalnik

Katowice, lipiec 2009 r.

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu kolejne wydanie publikacji pt. Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim”, opracowywanej przez Urząd Statystyczny w Katowicach w cyklach kwartalnych.

Publikacja opracowana została na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej (BAEL) przeprowadzonego w I kwartale 2009 r.

Opracowanie składa się z uwag metodycznych, wyników badań – syntezy oraz tablic statystycznych.

W uwagach metodycznych przedstawiona została koncepcja badania, sposób doboru próby gospodarstw domowych i uogólnienia wyników badania oraz podstawowe pojęcia stosowane w publikacji. Część analityczna wzbogacona została wykresami i mapami.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie stanowić będzie bogate i niezwykle interesujące źródło informacji dla wszystkich zainteresowanych problematyką aktywności ekonomicznej ludności w województwie śląskim.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach
dr EDMUND CZARSKI

Katowice, lipiec 2009 r.

PREFACE

I am pleased to present a successive edition of the publication entitled “Labour Force Survey in the Śląskie Voivodship”, which is elaborated by the Statistical Office in Katowice in a quarterly cycle.

The publication is worked out on the basis of generalized results of the sample Labour Force Survey (LFS) conducted in the I quarter 2009.

The elaboration consists of methodological notes, results of surveys – synthesis as well as statistical tables.

Methodological notes present the concept of the survey, the methods of household sampling and generalization of the results as well as basic definitions applied in the publication. The analytic part is supplied with graphs and maps.

I hope the publication will constitute a valuable and extremely interesting source of information for all interested in the issues connected with economic activity of the population in the Śląskie Voivodship.

Director
of the Statistical Office in Katowice
EDMUND CZARSKI, Ph.D.

Katowice, July 2009

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
„W tym”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
Znak (.)	–	szacunek mniejszy od 5 tysięcy, konkretna wartość nie podana ze względu na wysoki losowy błąd próby.

SKRÓTY

mln	–	milion
tys.	–	tysiąc
cd.	–	ciąg dalszy
pkt proc.	–	punkt procentowy
dok.	–	dokończenie
tj.	–	to jest
tn.	–	to znaczy
m.in.	–	między innymi
tabl.	–	tablica
Dz. U.	–	Dziennik Ustaw
Nr	–	numer
poz.	–	pozycja

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Strona Page
PRZEDMOWA	PREFACE 2
WYJAŚNIENIA METODYCZNE	METHODOLOGICAL NOTES 7
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	RESULTS OF SURVEYS – SYNTHESIS 11
Aktywność ekonomiczna ludności na tle kraju	Economic activity of the population on the background of the country..... 11
Ludność aktywna i bierna zawodowo	Economically active and inactive population 12
Pracujący	Employed persons 13
Bezrobotni	Unemployed persons 16
Bierni zawodowo	Economically inactive persons 19
Podsumowanie	Summary 20

TABLICE

TABLES

	Tablica Table	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie na tle kraju w I kwartale 2009 r.	1	11
Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2009 r.	2	12
Pracujący według miejsca zamieszkania i płci (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	3	13
Pracujący według sektorów własności i statusu zatrudnienia (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	4	15
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i płci (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	5	16
Bezrobotni według poziomu wykształcenia (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	6	17
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	7	18
Bierni zawodowo według miejsca zamieszkania i płci (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	8	19
Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia (I, IV kwartał 2008 r., IV kwartał 2009 r.)	9	20
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (I, II, III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III, IV kwartał 2008 r., I kwartał 2009 r.)	1(10)	21
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności (I, II, III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III, IV kwartał 2008 r., I kwartał 2009 r.)	2(11)	22
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania w I kwartale 2009 r.	3(12)	23
Aktywność ekonomiczna ludności według wieku w I kwartale 2009 r.	4(13)	24
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.	5(14)	26
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w I kwartale 2009 r.	6(15)	28

TABLICE (cd.)
TABLES (cont.)

	Tablica Table	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stopnia pokrewieństwa z głową gospodarstwa domowego w I kwartale 2009 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by relationship to the head of household in I quarter 2009</i>	7(16) 29
Pracujący według statusu zatrudnienia i wieku w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by employment status and age in I quarter 2009</i>	8(17) 30
Pracujący według statusu zatrudnienia i poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by employment status and level of education in I quarter 2009</i>	9(18) 32
Pracujący według statusu zatrudnienia i wybranych sekcji w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by employment status and selected sections in I quarter 2009</i>	10(19) 34
Pracujący według płci i sekcji w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by sex and sections in I quarter 2009</i>	11(20) 36
Pracujący według poziomu wykształcenia i wybranych sekcji w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by level of education and selected sections in I quarter 2009</i>	12(21) 38
Pracujący według płci i grup zawodów w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons by sex and occupational groups in I quarter 2009</i>	13(22) 38
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według wieku i poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons having more than one job by age and level of education in I quarter 2009</i>	14(23) 39
Pracujący poszukujący innej pracy według przyczyn poszukiwania pracy, wieku, poziomu wykształcenia i wybranych sekcji w I kwartale 2009 r.	<i>Employed persons seeking another job by reasons, age, level of education and selected sections in I quarter 2009</i>	15(24) 40
Bezrobotni według przyczyn zaprzestania pracy, płci i miejsca zamieszkania w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by reasons for leaving last job or business, sex and place of residence in I quarter 2009</i>	16(25) 40
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i kategorii bezrobotnych w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and categories in I quarter 2009</i>	17(26) 41
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i okresu poszukiwania pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and duration of unemployment in I quarter 2009</i>	18(27) 41
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i rodzaju poszukiwanej pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and type of employment sought in I quarter 2009</i>	19(28) 42
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i kategorii bezrobotnych w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by methods of job seeking and categories in I quarter 2009</i>	20(29) 42
Bezrobotni według kategorii, wieku i miejsca zamieszkania w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by categories, age and place of residence in I quarter 2009</i>	21(30) 44
Bezrobotni według kategorii i poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by categories and level of education in I quarter 2009</i>	22(31) 45
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii i sekcji ostatniego miejsca pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by categories and sections of last job in I quarter 2009</i>	23(32) 45
Bezrobotni uprzednio pracujący według płci, miejsca zamieszkania i sekcji ostatniego miejsca pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by sex, place of residence and sections of the last job in I quarter 2009</i>	24(33) 46
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i stażu w ostatnim miejscu pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by duration of unemployment and length of the last job in I quarter 2009</i>	25(34) 47
Bezrobotni uprzednio pracujący według statusu zatrudnienia i wybranych sekcji ostatniego miejsca pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by employment status and selected sections of the last job in I quarter 2009</i>	26(35) 47
Bezrobotni według poziomu wykształcenia i wieku w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by level of education and age in I quarter 2009</i>	27(36) 48
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i wieku w I kwartale 2009 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and age in I quarter 2009</i>	28(37) 49

TABLICE (dok.)**TABLES (cont.)**

	Tablica Table	Strona Page
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and level of education in I quarter 2009</i>	29(38) 51
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności i przyczyn zaprzestania pracy w I kwartale 2009 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and reasons for leaving last job or business in I quarter 2009</i>	30 (39) 53
Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of households by economic activity of members of households in I quarter 2009</i>	31(40) 54
Struktura gospodarstw domowych według liczby osób pracujących i bezrobotnych w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of households by number of employed and unemployed persons in I quarter 2009</i>	32(41) 55

WYKRESY I MAPY**GRAPHS AND MAPS**

		Strona Page
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2009 r.	<i>Rates of economic activity of the population aged 15 and more in I quarter 2009</i>	11
Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.	<i>Activity rate by level of education and sex in I quarter 2009</i>	13
Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of households by economic activity of members of households in I quarter 2009</i>	13
Pracujący i wskaźnik zatrudnienia według wieku (I kwartał 2008 r., I kwartał 2009 r.)	<i>Employed persons and employment rate by age (I quarter 2008, I quarter 2009)</i>	14
Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.	<i>Employment rate by level of education and sex in I quarter 2009</i>	14
Struktura pracujących według płci i sekcji w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of employed persons by sex and sections in I quarter 2009</i>	15
Bezrobotni według wieku w I kwartale 2009 r.	<i>Unemployed persons by age in I quarter 2009</i>	17
Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of unemployed persons by level of education and sex in I quarter 2009</i>	17
Struktura bezrobotnych według kategorii bezrobotnych w I kwartale 2009 r.	<i>Structure of unemployed persons by categories in I quarter 2009</i>	18
Bierni zawodowo na 1000 pracujących (I kwartał 2008 r., I kwartał 2009 r.)	<i>Economically inactive persons per 1000 employed persons (I quarter 2008, I quarter 2009)</i>	19

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, część tabelaryczna.

In English version: preface, contents, tables.

Opracowanie
Zofia PŁOSZAJ-WITKOWICZ

Skład komputerowy, wykresy, wersja elektroniczna
Daniela ZIĘTEK

Tłumaczenie na język angielski
Alicja PAWŁOWSKA-PAL

WYJAŚNIENIA METODYCZNE

Publikacja przedstawia wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) i przygotowana została na podstawie uogólnionych wyników badania przeprowadzonego w I kwartale 2009 r.

Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych, przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy. Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.

Od IV kwartału 1999 r. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności jest prowadzone **metodą obserwacji ciągłej**, co oznacza, że w każdym z 13 tygodni kwartału badana jest jedna trzynasta część kwartalnej próby mieszkań. Nowa metoda pozwala na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału, a wprowadzona została w związku z koniecznością dostosowania metod obserwacji do zaleceń Unii Europejskiej.

Badanie to stanowi podstawowe źródło informacji o sytuacji na rynku pracy. Badaniem objęte są wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych (z zakresu badania wyłączone są osoby przebywające w gospodarstwach zbiorowych, tzn. w hotelach pracowniczych, domach opieki społecznej, koszarach wojskowych, domach studenckich, internatach itp.).

Podstawowym kryterium podziału ludności z punktu widzenia aktywności ekonomicznej na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej kategorii.

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, to tworzy odrębne, jednoosobowe gospodarstwo domowe. Do członków gospodarstwa domowego zaliczono osoby:

- obecne w gospodarstwie domowym (zameldowane na pobyt stały lub czasowy, przebywające bez zameldowania przez okres powyżej 3 miesięcy),
- nieobecne przez okres do 3 miesięcy włącznie (np. przebywające w sanatoriach, szpitalach, na urloпах, w delegacji służbowej),
- nieobecne przez okres dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli nieobecność wynikała z charakteru wykonywanej przez nich pracy (marynarze, rybacy, geodeci itp.).

Od I kwartału 2007 r. nastąpiła zmiana długości pobytu czasowego z 2 na 3 miesiące, co wynika z nowelizacji Ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity Dz. U. 2006 Nr 139, poz. 993, z późn. zmianami).

Od I kwartału 2004 r. badaniem objęci są również cudzoziemcy będący członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, jeżeli spełniają powyższe kryteria.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, **liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:**

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników, od 2004 r. również są to agenci we wszystkich rodzajach agencji,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym, a także osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenia do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie),
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, działki rolnej.

Informacje o **zawodach wykonywanych** przez pracujących w głównym miejscu pracy prezentowane są od I kwartału 2005 r. w układzie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności** wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8.XII.2004 r. (Dz. U. Nr. 265, poz. 2644, z późn. zmianami). Klasyfikacja ta oparta jest na „Międzynarodowej Klasyfikacji Zawodów ISCO – 1988”, zalecanej do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Dane o **miejscu pracy** osób pracujących (oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych) prezentowane są w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**. Na tej podstawie wyróżniono następujące **sektory ekonomiczne**:

- **rolniczy** – sekcja „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”,
- **przemysłowy** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”,
- **usługowy** – Pozostałe sekcje.

Dane nie obejmują nieustalonego rodzaju działalności. **W związku ze zmianą PKD dane według rodzajów działalności od I kwartału 2008 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami z poprzednich lat.**

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. Zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u od I kwartału 2001 r. zmianie uległa definicja powyższych kategorii pracujących. Obecnie populacja osób pracujących w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy wyznaczana jest na podstawie deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy.

Do kategorii **bezrobotnych** zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u od I kwartału 2001 r. zostały zaliczone osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Osoby bezrobotne zostały zaklasyfikowane do jednej z czterech kategorii:

- bezrobotni, którzy stracili pracę, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum 3 miesiące,
- bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali i poszukują pierwszej w życiu pracy.

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące liczby bezrobotnych według metod poszukiwania pracy są nieporównywalne z wcześniejszymi okresami, ponieważ do końca 2003 r. jedna osoba mogła wymienić maksymalnie trzy metody poszukiwania pracy, a od I kwartału 2004 r. rejestrowane są wszystkie metody, niezależnie od ich liczby.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż trzy miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące biernych zawodowo uprzednio pracujących obejmują całą zbiorowość, tj. łącznie z osobami, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat i dłużej.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy, wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia oblicza się jako procentowy udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Podział ludności na **ekonomiczne grupy wieku** obejmuje ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 15 – 17 lat,
- produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18 – 64 lata i kobiety w wieku 18 – 59 lat; grupa ta została podzielona na wiek:
 - mobilny (18 – 44 lata mężczyźni i kobiety),
 - niemobilny (45 – 64 lata mężczyźni i 45 – 59 lat kobiety),
- poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Informacje o wykształceniu ilustrują poziom wykształcenia ukończonego. Uczniowie szkół ponadpodstawowych podawali poziom szkoły ukończonej np. w przypadku studentów była to szkoła średnia ogólnokształcąca lub zawodowa.

Do **absolwentów** zaliczono osoby w wieku 15 – 30 lat, które ukończyły szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy i nie kontynuują nauki.

Pracownicy najemni w sektorze publicznym obejmują osoby zatrudnione w jednostkach stanowiących własność państwową i samorządu terytorialnego. Do **pracujących w sektorze prywatnym** zaliczono pracodawców i pracujących na własny rachunek, pomagających członków rodzin i pracowników najemnych zatrudnionych u osób fizycznych oraz w pozostałych jednostkach sektora prywatnego.

W niektórych tablicach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "OGÓŁEM". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

skrót	pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI NA TLE KRAJU

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w I kwartale 2009 r. liczba ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie śląskim stanowiła ponad 12% omawianej zbiorowości w kraju. W odniesieniu do I kwartału ub. r. jej sytuacja na tle kraju nie zmieniła się znacząco pod względem aktywności ekonomicznej. Nadal w województwie notowano niższe niż w kraju wskaźniki aktywności zawodowej ludności, tj. współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia i stopę bezrobocia.

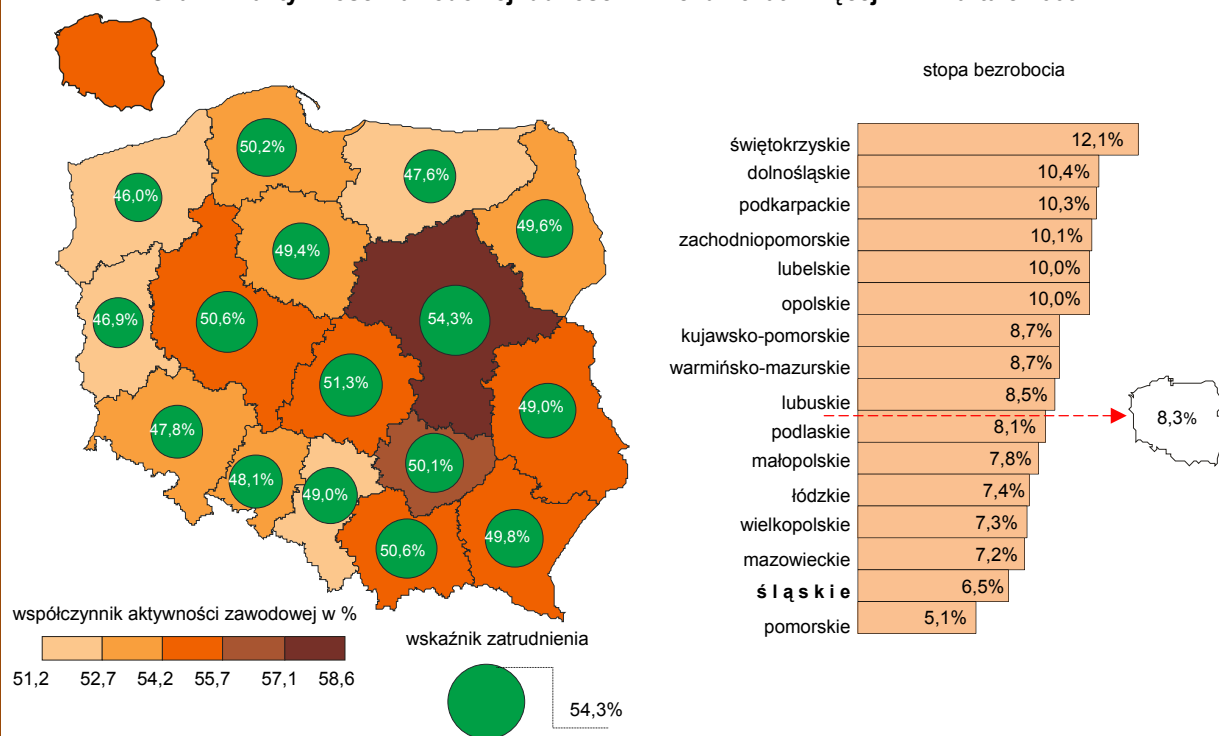
Tabl. 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie na tle kraju w I kwartale 2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
WOJEWÓDZTWO	3809	1998	1868	130	1811
Kraj	31403	17128	15714	1414	14275
Kraj = 100	12,1	11,7	11,9	9,2	12,7

Województwo śląskie w porównaniu z innymi województwami charakteryzowało się w I kwartale br.:

- jedną z najniższych stóp bezrobocia (po województwie pomorskim),
- jednym z najniższych współczynników aktywności zawodowej (po województwie zachodniopomorskim, lubuskim i warmińsko-mazurskim),
- jednym z niższych wskaźników zatrudnienia (po województwie zachodniopomorskim, lubuskim, warmińsko-mazurskim, dolnośląskim i opolskim).

Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2009 r.

LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO

W I kwartale br. liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 3809 tys. osób i w porównaniu z I kwartałem ub. r. zmniejszyła się o 0,9%, natomiast w relacji do IV kwartału 2008 r. wzrosła o 2,7%. Ponad połowa z nich (52,5%) to aktywni zawodowo, a 47,5% – bierni zawodowo. Spośród aktywnych zawodowo 93,5% stanowiły osoby pracujące, a 6,5% – bezrobotne. W odniesieniu do I kwartału ub. r. zwiększyła się liczba aktywnych zawodowo (o 2,7%), natomiast liczba biernych zawodowo zmniejszyła się (o 4,5%). Pozytywnym zjawiskiem wśród aktywnych zawodowo był spadek liczby bezrobotnych (o 3,0%) i wzrost liczby pracujących (o 3,1%).

Tabl. 2. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	
	w tysiącach	I kwartał 2008 =100	w tysiącach	I kwartał 2008 =100	w tysiącach	I kwartał 2008 =100
O G Ó Ł E M	3809	99,1	1998	102,7	1811	95,5
mężczyźni	1801	97,6	1087	100,5	715	93,6
kobiety	2008	100,6	911	105,4	1097	96,9
Miasta	3022	98,9	1631	102,5	1391	95,0
Wieś	787	99,9	367	103,4	420	97,2

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. liczba ludności aktywnej zawodowo wzrosła o 3,4%, liczba pracujących wzrosła o 3,7%, a zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o 0,8%. Liczba biernych zawodowo wzrosła w tym okresie o 2,0%.

W skali roku wraz ze wzrostem liczby osób aktywnych zawodowo zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 1039 niepracujących (przed rokiem – 1120, a w poprzednim kwartale – 1059). Wskaźnik ten był znacznie wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (1261 wobec 987).

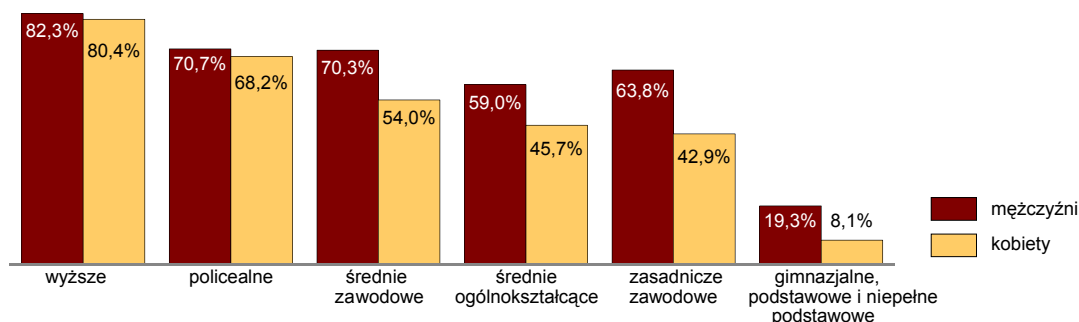
Współczynnik aktywności zawodowej w I kwartale br. wyniósł 52,5%. Był znacznie wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (60,4% wobec 45,4%) oraz wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (54,0% wobec 46,6%). W odniesieniu do I kwartału ub. r. współczynnik aktywności zawodowej ludności wzrósł o 1,9 pkt proc., przy czym wśród kobiet o 2,1 pkt proc., a wśród mężczyzn o 1,8 pkt proc. Wzrosła aktywność zawodowa mieszkańców miast (o 1,9 pkt proc.) i wsi (o 1,5 pkt proc.).

W skali kwartału zanotowano wzrost poziomu aktywności zawodowej ludności ogółem (o 0,4 pkt proc.), zarówno wśród mężczyzn (o 0,8 pkt proc.), jak i kobiet (o 0,1 pkt proc.). Wzrosła aktywność zawodowa mieszkańców miast (o 0,6 pkt proc.), ale zmniejszyła się aktywność zawodowa mieszkańców wsi (o 1,1 pkt proc.).

W I kwartale br. najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej według wieku charakteryzowały się osoby w wieku 30 – 34 lata (88,8%) oraz 35 – 39 lat (88,7%). Najniższy poziom aktywności zawodowej wystąpił wśród osób w wieku 65 lat i więcej (2,9%).

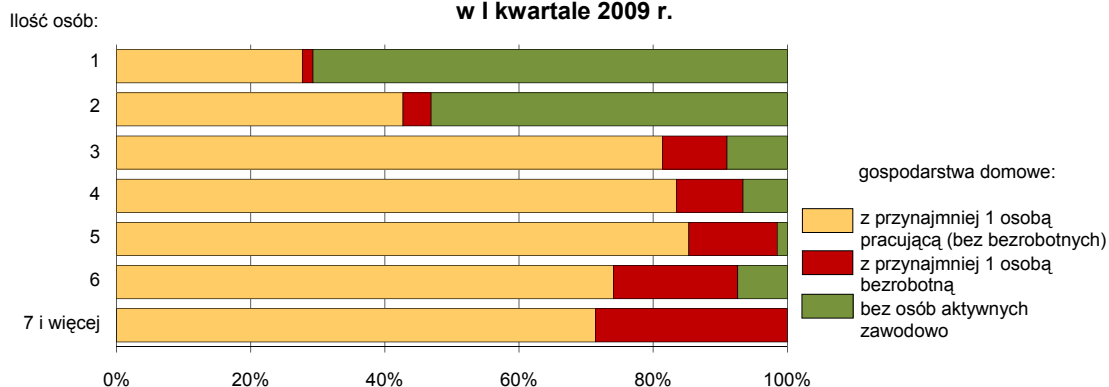
Najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (81,2%) oraz policealnym (69,0%). Najniższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (12,7%).

Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.

Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej miała swoje odzwierciedlenie w aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych. Gospodarstwa domowe z przynajmniej jedną osobą pracującą i nie obciążone bezrobociem stanowiły w I kwartale br. 58,6% ogółu gospodarstw, natomiast gospodarstwa obciążone bezrobociem – 6,8%, przy czym 2,1% ogółu to gospodarstwa obciążone bezrobociem bez pracujących. Pozostałe 34,6% to gospodarstwa bez osób aktywnych zawodowo.

Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych w I kwartale 2009 r.

PRACUJĄCY

W I kwartale br. liczba pracujących wyniosła 1868 tys. osób, tj. o 3,1% więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby pracujących dotyczył zarówno mieszkańców miast (o 3,3%), jak i wsi (o 2,7%). Populacje pracujących kobiet i mężczyzn w omawianym okresie zwiększyły się odpowiednio o: 5,1% i 1,5%.

Tabl. 3. Pracujący według miejsca zamieszkania i płci

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
Miasta	1473	1423	1521	103,3	106,9
mężczyźni	813	781	824	101,4	105,5
kobiety	660	642	697	105,6	108,6
Wieś	339	378	348	102,7	92,1
mężczyźni	200	202	205	102,5	101,5
kobiety	139	175	143	102,9	81,7

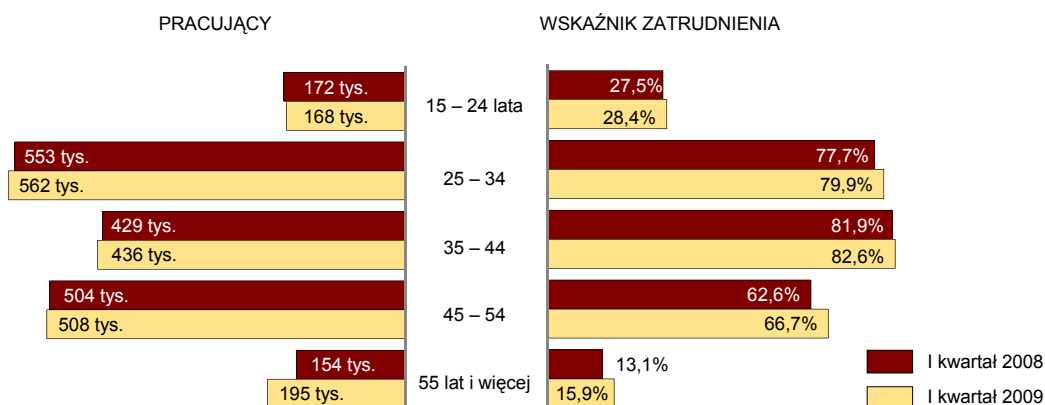
W I kwartale br. pracujący stanowili 49,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. liczba pracujących zwiększyła się o 3,7%. Znacznie wyższy wskaźnik zatrudnienia zanotowano dla mężczyzn niż dla kobiet (57,1% wobec 41,8%) oraz wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (50,3% wobec 44,2%).

W skali roku udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się o 1,8 pkt proc. W większym stopniu wzrósł wskaźnik zatrudnienia wśród mężczyzn (o 2,2 pkt proc.) niż wśród kobiet (o 1,8 pkt proc.). Poziom zaangażowania zawodowego mieszkańców miast zwiększył się o 2,1 pkt proc., a mieszkańców wsi – o 1,2 pkt proc.

W relacji do poprzedniego kwartału wskaźnik zatrudnienia ogółem wzrósł o 0,4 pkt proc. Zanotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia mężczyzn (o 1,0 pkt proc.), natomiast wskaźnik zatrudnienia kobiet pozostał na niezmienionym poziomie. Wzrósł wskaźnik zatrudnienia wśród mieszkańców miast (o 0,6 pkt proc.), natomiast obniżył się wśród mieszkańców wsi (o 0,7 pkt proc.).

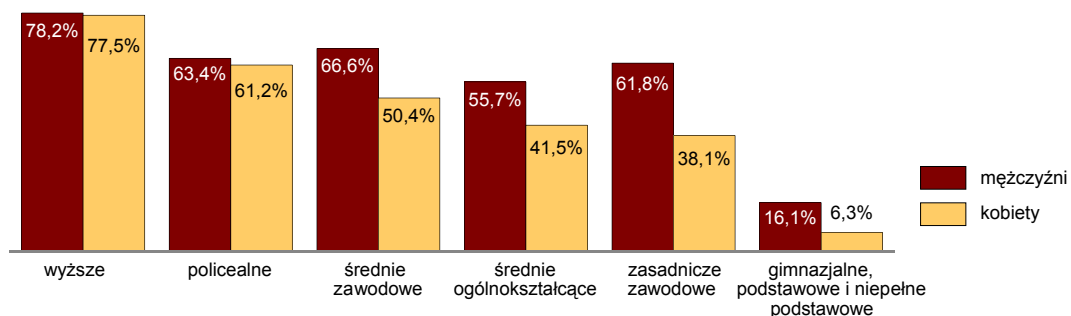
Wśród ogółu pracujących najliczniejszą grupę tworzyły osoby w wieku produkcyjnym (98,7%). Populacja ta liczyła 1843 tys. i w porównaniu z I kwartałem ub. r. wzrosła o 2,8%.

Pracujący i wskaźnik zatrudnienia według wieku

W I kwartale br. najwięcej pracujących legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (31,6%) oraz zasadniczym zawodowym (30,4%). Najmniej pracujących posiadało wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (4,2%). W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba pracujących z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 21,5%) oraz z wykształceniem wyższym (o 19,3%).

Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.

W niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 147 tys. (7,9% ogółu pracujących), tj. mniej o 8,1% w skali roku, ale więcej o 6,5% w porównaniu z IV kwartałem 2008 r. Ponad trzy czwarte tej populacji stanowili mieszkańcy miast. Osobami pracującymi w niepełnym wymiarze czasu pracy były w większości kobiety (73,5%).

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia największą grupę wśród pracujących tworzyli pracownicy najemni – 1621 tys. (86,8%). Pracodawcy i pracujący na własny rachunek stanowili 12,4% ogółu pracujących. Populacja ta liczyła 231 tys. osób. Najmniej liczną zbiorowość tworzyli pomagający członkowie rodzin – 15 tys. (0,8%).

Tabl. 4. **Pracujący według sektorów własności i statusu zatrudnienia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
OGÓŁEM	1812	1801	1868	103,1	103,7
w tym sektor prywatny ...	1222	1193	1244	101,8	104,3
Pracownicy najemni	1578	1567	1621	102,7	103,4
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	218	218	231	106,0	106,0
Pomagający członkowie rodzin	17	16	15	88,2	93,8

Od I kwartału 2008 r. dane o miejscu pracy osób pracujących (oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych) prezentowane są w układzie PKD 2007 i w związku z tym dane według rodzajów działalności nie są w pełni porównywalne z wynikami z poprzednich lat.

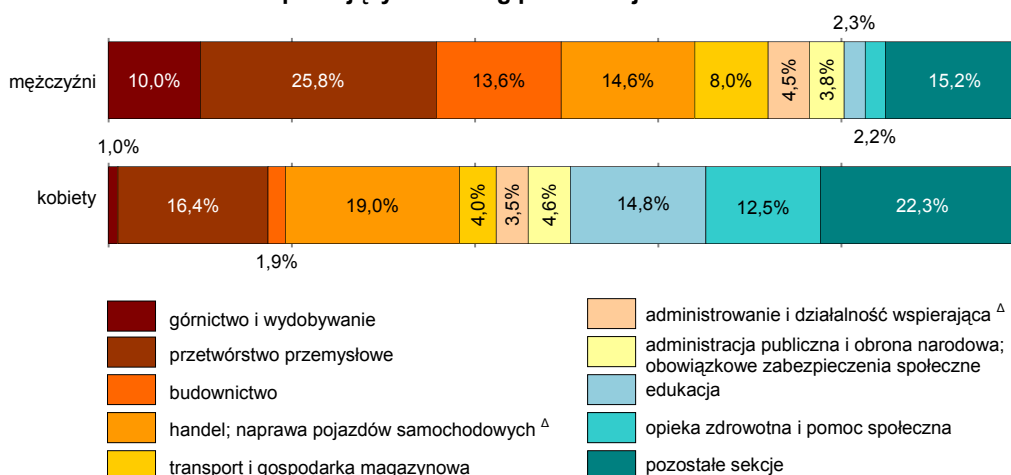
W I kwartale 2009 r. w województwie śląskim najwięcej osób pracowało w sektorze usługowym (ponad 58%), a zwłaszcza w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, (310 tys.), edukacja (148 tys.), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (127 tys.).

Znaczny udział pracujących odnotowano także w sektorze przemysłowym (prawie 40% ogółu), w tym w szczególności w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (403 tys.), budownictwo (156 tys.), górnictwo i wydobywanie (111 tys.).

Najmniej osób pracowało w sektorze rolniczym – 40 tys. (ponad 2% ogółu).

Mężczyźni stanowili większość wśród pracujących m.in. w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (92,8%), budownictwo (89,7%), transport i gospodarka magazynowa (70,7%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (70,2%), przetwórstwo przemysłowe (65,8%). Natomiast kobiety dominowały wśród pracujących m.in. w sekcjach: edukacja (83,8%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (82,7%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (80,4%), zakwaterowanie i gastronomia (74,2%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (68,8%).

Struktura pracujących według płci i sekcji w I kwartale 2009 r.

Najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi byli: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (19,9% ogółu), specjaliści (16,5%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (12,5%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (12,4%).

Kobiety przeważały wśród takich grup zawodowych jak: specjaliści (68,6%), pracownicy biurowi (67,3%), pracownicy przy pracach prostych (62,8%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (59,2%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (56,8%) oraz technicy i inny średni personel (55,1%). W pozostałych grupach zawodowych większość stanowili mężczyźni, np. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (88,4%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (84,0%) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (57,5%).

W I kwartale br. w więcej niż jednym miejscu pracy pracowało 86 tys. osób. Stanowili oni 4,6% ogółu pracujących. W skali roku liczba osób podejmujących pracę dodatkową zmniejszyła się o 8,5%. W więcej niż jednym miejscu pracy nadal najczęściej pracowały osoby z wykształceniem wyższym (10,0% pracujących z takim wykształceniem) oraz osoby w wieku 35 – 44 lata (6,1% pracujących w tej grupie wieku).

Liczba osób poszukujących innej pracy niż obecnie wykonywana wyniosła w I kwartale br. 54 tys., tj. o 28,0% mniej niż przed rokiem. Główną przyczyną poszukiwania nowej pracy było uzyskanie lepszych warunków finansowych, którą zadeklarowało ponad 61% omawianej zbiorowości. Osobami poszukującymi innej pracy były najczęściej osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (33,3% ogółu osób poszukujących nowej pracy) oraz osoby w wieku 25 – 34 lata (37,0%).

W strukturze gospodarstw domowych z osobami pracującymi (bez bezrobotnych) 47,2% stanowiły gospodarstwa z jedną osobą pracującą, 43,9% z dwoma osobami pracującymi oraz 7,3% z trzema osobami pracującymi. Najniższy udział zanotowano dla gospodarstw, w których pracowało cztery i więcej osób – 1,6%.

BEZROBOTNI

Zbiorowość bezrobotnych w I kwartale br. wyniosła 130 tys. osób i zmniejszyła się o 3,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. W ciągu kwartału liczba bezrobotnych obniżyła się o 0,8%.

Tabl. 5. **Bezrobotni według miejsca zamieszkania i płci**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
Miasta	118	106	110	93,2	103,8
mężczyźni	61	50	51	83,6	102,0
kobiety	57	56	59	103,5	105,4
Wieś	16	25	19	118,8	76,0
mężczyźni	9	12	7	77,8	58,3
kobiety	8	13	12	150,0	92,3

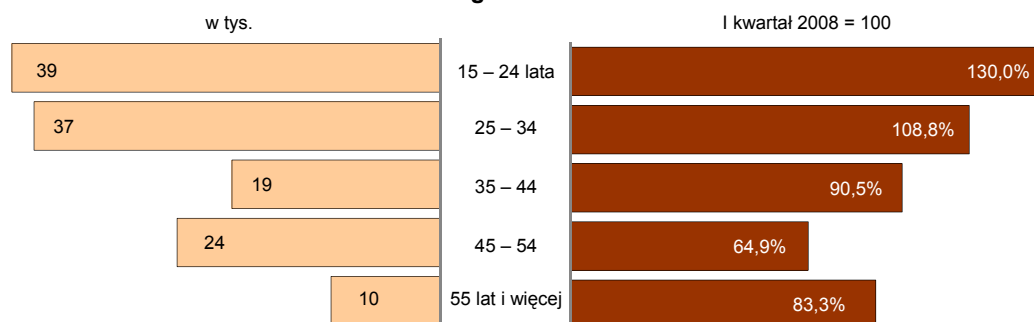
Stopa bezrobocia, mierzona udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo, wyniosła 6,5%. Była ona wyższa wśród mieszkańców miast niż wsi (6,7% wobec 5,2%) oraz wyższa dla populacji kobiet niż mężczyzn (7,8% wobec 5,3%).

W relacji do I kwartału ub. r. udział bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo zmniejszył się o 0,4 pkt proc., przy czym dla mężczyzn obniżył się o 1,1 pkt proc., a dla kobiet wzrósł o 0,3 pkt proc. Stopa bezrobocia w miastach obniżyła się o 0,7 pkt proc., a na wsi wzrosła o 0,7 pkt proc.

W ciągu kwartału zanotowano spadek stopy bezrobocia (o 0,3 pkt proc.), przy czym dla mieszkańców miast wyniósł on 0,2 pkt proc., a dla mieszkańców wsi – 1,0 pkt proc. Obniżyła się stopa bezrobocia wśród mężczyzn (o 0,6 pkt proc.), a wśród kobiet pozostała na niezmienionym poziomie.

Bezrobocie w największym stopniu dotknęło ludzi młodych. W I kwartale br. stopa bezrobocia dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniosła 18,8% i była prawie 3-krotnie wyższa niż dla ogółu bezrobotnych. W starszych grupach wiekowych stopa bezrobocia była znacznie niższa. Dla osób w wieku 35 – 44 lata stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 4,2%, a dla osób w wieku 45 – 54 lata – 4,5%.

Bezrobotni według wieku w I kwartale 2009 r.

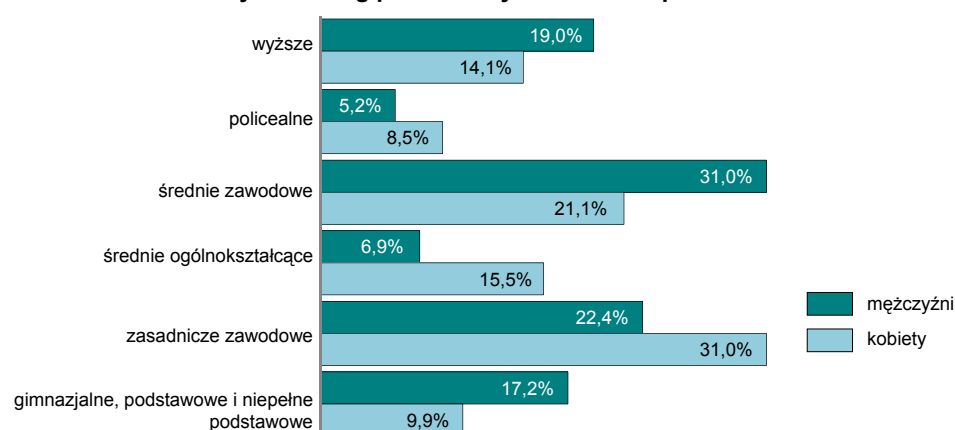
Najbardziej narażone na bezrobocie były osoby o niskim poziomie wykształcenia. Dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym stopa bezrobocia była ponad 4-krotnie wyższa niż dla osób z wykształceniem wyższym (17,9% wobec 4,4%).

Tabl. 6. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
Wyższe	15	12	21	140,0	175,0
Policealne i średnie zawodowe	42	43	42	100,0	97,7
Średnie ogólnokształcące	5	18	15	300,0	83,3
Zasadnicze zawodowe	50	44	36	72,0	81,8
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	23	15	17	73,9	113,3

Najwięcej bezrobotnych kobiet legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,0%) oraz policealnym i średnim zawodowym (29,6%). Najwięcej bezrobotnych mężczyzn posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe (36,2%).

Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia i płci w I kwartale 2009 r.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

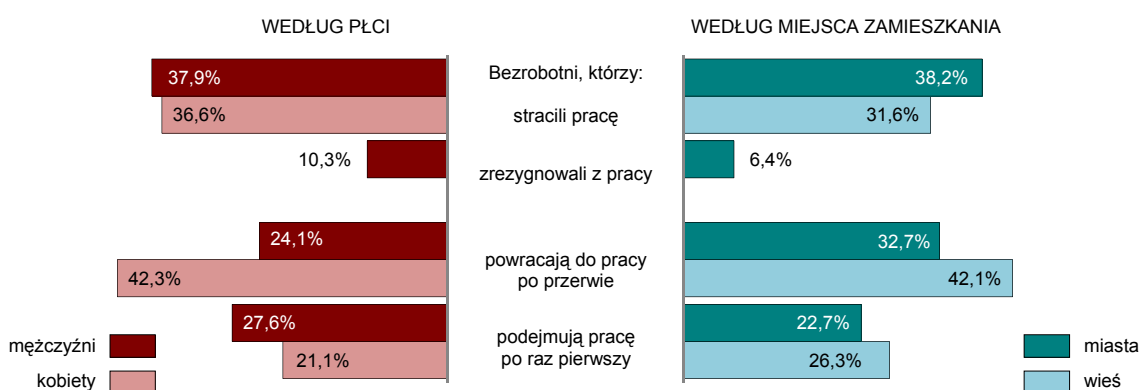
W I kwartale br. liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 40 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 30,8%. Zjawisko długotrwałego poszukiwania pracy w większym stopniu dotyczyło mieszkańców wsi (57,9%) niż miast (26,4%). Dla populacji mężczyzn udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł 37,9%, a dla populacji kobiet ukształtował się na poziomie 25,4%.

Tabl. 7. **Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy**

OKRES POSZUKIWANIA PRACY	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
Do 3 miesięcy	43	45	44	102,3	97,8
Od 4 do 6	31	29	29	93,5	100,0
Od 7 do 12	22	24	17	77,3	70,8
13 miesięcy i więcej	38	34	40	105,3	117,6

W I kwartale br. najwięcej bezrobotnych poszukiwało pracy poprzez: krewnych i znajomych (81,5%), bezpośredni kontakt z zakładem pracy (63,1%) oraz za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy (63,1%). Ponad 45% bezrobotnych poszukiwało pracy poprzez zamieszczanie lub odpowiadanie na ogłoszenia. *Należy tutaj zaznaczyć, że jedna osoba mogła podać więcej niż jedną odpowiedź.*

Struktura bezrobotnych według kategorii bezrobotnych w I kwartale 2009 r.

Liczba bezrobotnych dotychczas niepracujących w I kwartale br. wyniosła 30 tys. (23,1% ogółu) i w skali roku wzrosła o 66,7%, ale w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszyła się o 3,2%. Wśród bezrobotnych dotychczas niepracujących przeważali mężczyźni (53,3%) oraz mieszkańcy miast (83,3%).

Bezrobotni, którzy poprzednio pracowali w I kwartale br. liczyli 99 tys. osób i stanowili 76,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 86,6%). Ich liczba zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i kwartału odpowiednio o: 14,7% i 1,0%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy przez poprzednio pracujących były: likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy (35,4%) oraz zakończenie pracy na czas określony, dorywczej, sezonowej (17,2%).

Zbiorowość bezrobotnych, których przerwa w pracy wynosiła mniej niż 8 lat (uprzednio pracujących) liczyła 79 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 9,2%), ale więcej w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 2,6%). Ponad 77% osób uprzednio pracujących przed utratą pracy było zatrudnionych w sektorze prywatnym. Najwięcej bezrobotnych pracowało wcześniej w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (35,4%) i przetwórstwo przemysłowe (26,6%).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osobę uprzednio pracującą wyniósł prawie 12 miesięcy. Dla kobiet wskaźnik ten wynosił ponad 13 miesięcy, a dla mężczyzn – 10 miesięcy.

Wśród gospodarstw domowych z osobami bezrobotnymi nadal przeważały gospodarstwa z jedną osobą bezrobotną – 95,2%. Gospodarstwa z dwoma i więcej osobami bezrobotnymi stanowiły 4,8%. Podobną strukturą charakteryzowały się gospodarstwa domowe w miastach, natomiast na wsi wszystkie gospodarstwa domowe z osobami bezrobotnymi to gospodarstwa z jedną osobą bezrobotną.

BIERNI ZAWODOWO

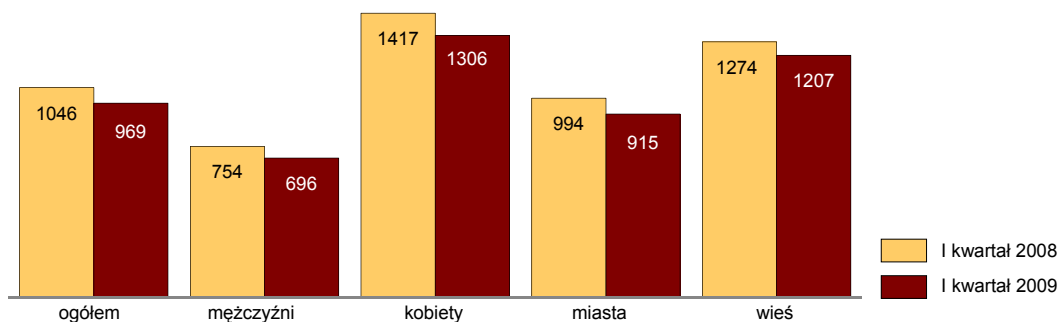
Zbiorowość biernych zawodowo w I kwartale br. liczyła 1811 tys., tj. mniej niż przed rokiem (o 4,5%), ale więcej niż w poprzednim kwartale (o 2,0%). Wśród ogółu biernych zawodowo większość stanowiły kobiety (60,6%), a ich liczba w skali roku zmniejszyła się o 3,1%. Liczba biernych zawodowo mieszkańców miast zmniejszyła się w tym okresie o 5,0%, a mieszkańców wsi – o 2,8%.

Tabl. 8. **Bierni zawodowo według miejsca zamieszkania i płci**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100	IV kwartał 2008 = 100	
Miasta	1464	1336	1391	95,0	104,1
mężczyźni	587	521	539	91,8	103,5
kobiety	878	815	852	97,0	104,5
Wieś	432	440	420	97,2	95,5
mężczyźni	177	187	176	99,4	94,1
kobiety	255	253	244	95,7	96,4

W I kwartale br. na 1000 osób pracujących przypadało 969 osób biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W ujęciu rocznym, jak również w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami biernymi zawodowo odpowiednio o: 77 osób i 17 osób.

Bierni zawodowo na 1000 pracujących

W dalszym ciągu struktura biernych zawodowo była niekorzystna. Ponad połowę tej zbiorowości (54,8%) stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, a ponad jedną trzecią (37,3%) – osoby w wieku poprodukcyjnym. Najmniejszą grupę tworzyły osoby w wieku przedprodukcyjnym (7,9%).

Wśród biernych zawodowo przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (36,1%) oraz zasadniczym zawodowym (27,2%). Osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe stanowiły 20,1% ogółu biernych zawodowo. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby z wykształceniem wyższym (6,1%).

Tabl. 9. **Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia**

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	2008		2009		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tysiącach		I kwartał 2008 = 100		
Wyższe	108	97	111	102,8	114,4
Policealne i średnie zawodowe.....	371	324	364	98,1	112,3
Średnie ogólnokształcące...	220	201	191	86,8	95,0
Zasadnicze zawodowe	553	485	492	89,0	101,4
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	645	670	654	101,4	97,6

Populacja biernych zawodowo nieposzukujących pracy w I kwartale br. liczyła 1798 tys. osób i stanowiła 99,3% ogółu biernych zawodowo. W skali roku grupa ta zmniejszyła się o 4,7%, a w relacji do poprzedniego kwartału – wzrosła o 1,8%. Najczęściej podawanymi przez nieposzukujących pracy przyczynami bierności były: emerytura (44,9%); nauka, uzupełnianie kwalifikacji (20,4%); choroba, niesprawność (13,6%); obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (13,3%).

Biorąc pod uwagę płeć osób nieposzukujących pracy, to kobiety znacznie częściej niż mężczyźni jako przyczynę bierności podawały obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (21,0% wobec 1,7%) oraz zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy (2,7% wobec 2,1%); natomiast mężczyźni – emeryturę (52,5% wobec 39,8%); naukę, uzupełnianie kwalifikacji (27,0% wobec 16,1%), a także chorobę, niesprawność (14,1% wobec 13,2%).

Zaledwie 8 tys. biernych zawodowo (0,4% ogólnej ich liczby) poszukiwało pracy, ale nie było gotowych do jej podjęcia. Były to głównie kobiety (75,0%) oraz mieszkańcy miast (87,5%).

Liczba biernych zawodowo uprzednio pracujących w I kwartale br. wyniosła 1334 tys. osób (73,7% ogółu biernych zawodowo) i w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. zmniejszyła się o 3,6%, ale w stosunku do IV kwartału 2008 r. wzrosła o 4,5%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy przez uprzednio pracujących były: emerytura, renta (65,3% uprzednio pracujących), likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy (7,5%), inne powody osobiste lub rodzinne (5,8%).

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w I kwartale 2009 r. w województwie śląskim wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy. W odniesieniu do analogicznego okresu ub. r. zanotowano spadek liczby bezrobotnych i biernych zawodowo, przy jednoczesnym wzroście liczby pracujących. W wyniku tych zmian zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi, zanotowano także poprawę wskaźnika zatrudnienia i stopy bezrobocia.

Nadal sytuacja kobiet na rynku pracy była mniej korzystna niż mężczyzn. Mniejsze było zaangażowanie kobiet w procesie pracy niż mężczyzn. Stopa bezrobocia dla kobiet była wyższa niż dla mężczyzn.

W trudnej sytuacji na rynku pracy były osoby młode oraz osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata oraz wśród osób posiadających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe. Najmniej zagrożone bezrobociem były osoby z wykształceniem wyższym.

W skali roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych mieszkańców miast, ale wzrosła liczba bezrobotnych mieszkańców wsi. Stopa bezrobocia dla osób zamieszkałych w miastach była wyższa niż dla mieszkańców wsi. Zwiększyła się liczba pracujących zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi.

Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej znalazła odzwierciedlenie w aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych. W ponad połowie gospodarstw domowych w I kwartale br. była przynajmniej jedna osoba pracująca (bez bezrobotnych), a ponad jedną trzecią stanowiły gospodarstwa domowe bez osób aktywnych zawodowo.